

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

Den 9. februar 2015

Folketingets Kulturudvalg har den 15. januar 2015, efter ønske fra Karin Nødgaard (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 110 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes oplyse, hvilke muligheder en kommune har for at forsikre borgere som udfører frivilligt arbejde, således at den frivillige er bredt dækket, såfremt der sker ulykker under udførelsen af det frivillige arbejde på kommunale institutioner eller i foreninger, som f.eks. plejecentre eller idrætsforeninger.

Svar:

Der findes ikke regler på Kulturministeriets område, herunder i folkeoplysningsloven, som omhandler kommunernes mulighed for at forsikre borgere, der udfører frivilligt arbejde. Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg yderligere indhentet bidrag fra Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold samt Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Beskæftigelsesministeriet oplyser om kommunernes muligheder for at forsikre frivillige:

”Det er den konkrete type af frivilligt arbejde, en person udfører, der er afgørende for, om denne er sikret efter arbejdsskadesikringsloven.

Personer, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde er som udgangspunkt sikret efter arbejdsskadesikringsloven på lige fod med personer, der udfører arbejde mod løn. Dette følger af § 2 i loven, som udtrykkeligt medtager ulønnet arbejde. Det er imidlertid en forudsætning, at der er tale om arbejde i lovens forstand. Det vil sige reelt arbejde i en arbejdsgivers tjeneste. Arbejdsgiveren kan være en virksomhed eller en forening, herunder en kommune.

Aktiviteter, der ikke har karakter af arbejde, men fritidsaktiviteter, anses imidlertid ikke som arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand, og er derved ikke omfattet af loven.

Hvis en person kommer til skade under sådanne omstændigheder, vil skadens følger eventuelt kunne erstattes af personens private ulykkesforsikring. Arbejdsskadesikringen dækker ikke skader forvoldt på andre personer eller andre personers ejendele.”

Økonomi- og Indenrigsministeriet anfører følgende:

”Kulturministeriet har over for Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyst, at der ikke i folkeoplysningsloven, er regler om kommuners mulighed for at forsikre borgere, som udfører frivilligt arbejde.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse følgende:

Kommunernes opgavevaretagelse er i vidt omfang reguleret i den skrevne lovgivning. Såfremt et område ikke er reguleret i den skrevne lovgivning, finder de almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommunernes opgavevaretagelse (de såkaldte kommunalfuldmagtsregler) anvendelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i sin tilsynspraksis udtalt, at kommuner med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kan tegne en forsikring, der dækker kommunens erstatningsansvar. Hvornår kommunen er ansvarlig for en skade, beror på en konkret vurdering.

Statsforvaltningen har ved breve af 15. december 2014 til tre kommuner udtalt sig om kommuners mulighed for at tegne ulykkes- og ansvarsforsikringer for personer, der leverer en frivillig indsats i kommunen. Det er Statsforvaltningens opfattelse, at spørgsmålet skal afgøres efter kommunalfuldmagtsreglerne, og at det ikke er lovligt, at kommuner for personer, der leverer en frivillig indsats i kommunen, tegner ulykkes- og ansvarsforsikring for sådan skade, som kommunen ikke kan gøres erstatningsansvarlig for.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er ikke i almindelighed klageinstans over for Statsforvaltningen, men ministeriet kan af egen drift tage spørgsmål om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, som Statsforvaltningen har udtalt sig om, op til behandling, når ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter, jf. § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har besluttet at tage Statsforvaltningens sag om ulykkes- og ansvarsforsikring af frivillige op til behandling.”

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold kan oplyse følgende:

”Det fremgår af servicelovens § 18, at ”kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger”. Hensigten med servicelovens § 18 er at styrke samarbejdet mellem kommunerne og det frivillige sociale arbejde. Kommunerne har ansvaret for at varetage de opgaver, der påhviler kommunerne efter serviceloven, og dette gælder, uanset hvem der faktisk udfører opgaverne. Samtidig gælder det, at kommunerne ikke bliver ansvarlig for aktiviteterne i en frivillig social organisation eller forening i og med, at den yder tilskud til disse efter reglerne i § 18. Der er ikke i § 18 regulering af kommunernes mulighed for at forsikre borgere, der udfører frivilligt socialt arbejde.”

Marianne Jelved